

Informatiefolder

Gezondheidsmonitor Jeugd 2019

Uitvoering Wet publieke gezondheid

Alle GGD'en in Nederland doen eens in de vier jaar onderzoek naar de gezondheid en de leefstijl van de jeugd. Het onderzoek vindt dit najaar in heel Nederland plaats bij jongeren in klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs. De Nederlandse gemeenten hebben de wettelijke taak de gezondheidstoestand van de jeugd te monitoren neergelegd bij de GGD'en. Dit onderzoek vindt plaats in samenwerking met het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en heet 'Gezondheidsmonitor Jeugd'.

Doel van het onderzoek Gezondheidsmonitor Jeugd

Het doel van de Gezondheidsmonitor Jeugd 2019 is het verkrijgen van inzicht in de gezondheid, het welzijn en de leefstijl van middelbare scholieren. Met de resultaten van het onderzoek wordt landelijk en lokaal beleid ontwikkeld om de gezondheid en leefstijl van leerlingen te bevorderen. Uit onderzoeken blijkt dat leerlingen met een goede gezondheid en gezonde leefstijl beter presteren op school. Ook is gebleken dat een deel van de gezondheidsproblemen op latere leeftijd in de jeugd is te voorkómen, of uit te stellen.

De resultaten uit de Gezondheidsmonitor Jeugd helpen dus om te werken aan een goede gezondheid van jongeren. Jongeren zelf krijgen, na het invullen, een persoonlijk gezondheidsprofiel en tips hoe zij kunnen werken aan een gezonde leefstijl.

De school draagt actief bij aan de gezondheid en leefstijl van de leerlingen

Dit najaar (2019) vindt de Gezondheidsmonitor Jeugd weer plaats. In maart benadert de GGD alle scholen voor voorgezet onderwijs om mee te werken aan de Gezondheidsmonitor Jeugd. Hoe meer scholen meedoen, hoe beter het beeld is dat de GGD, de gemeenten en de overheid krijgen van de jeugd.

Meedoen aan het onderzoek betekent geen grote inbreuk op het lesrooster. Het onderzoek kan digitaal worden afgenomen tijdens een (mentor)lesuur, op de computer, laptop, tablet of smartphone.

Scholen die meedoen ontvangen een factsheet met de resultaten van de leerlingen van hun school en trendcijfers.

Wat vragen wij van de school?

Het is de bedoeling dat het onderzoek wordt uitgevoerd op school tussen eind september en december 2019. De school kan zelf bepalen wanneer het binnen deze periode het beste past. Leerlingen uit iedere 2e en 4e klas vullen in één lesuur op internet een vragenlijst in. Dit gebeurt strikt vertrouwelijk. Er wordt leerlingen niet gevraagd naar hun naam, niet bij het inloggen en niet in de vragenlijst.

Wij vragen van de school:

- medewerking voor het inplannen van de afnames in de klassen 2 en 4;
- voor elke leerling afzonderlijk de beschikking over een computer, tablet of smartphone;
- aanwezigheid van een docent tijdens de afname.

Wat vragen wij van de leerlingen?

Voor de betrouwbaarheid van de gegevens en de praktische uitvoerbaarheid wordt de vragenlijst klassikaal afgenomen. Alle leerlingen krijgen voorafgaand aan het invullen van de vragenlijst een instructie en een unieke inlogcode. De inlogcodes worden willekeurig uitgedeeld in de klas. Het invullen van de vragenlijst duurt maximaal een lesuur.

De volgende onderwerpen zijn opgenomen in de vragenlijst:

- achtergrondkenmerken (o.a. leeftijd, geslacht, gezinssamenstelling);
- school (type onderwijs en schoolbeleving);
- gezondheid (o.a. ervaren gezondheid, ziekteverzuim, psychosociale gezondheid, eenzaamheid, stress, (cyber)pesten en weerbaarheid);
- leefstijl (o.a. roken, alcohol, drugs, bewegen, seksuele ervaringen en veilig vrijen);
- vrije tijd (o.a. sociale media gebruik en gamen).

Leerlingen ontvangen direct na het invullen hun persoonlijke gezondheidsprofiel en voorlichting op maat. Dit is gebaseerd op de gegeven antwoorden van de betreffende leerling. Leerlingen die meer willen weten over een bepaald onderwerp worden verwezen naar websites met goede en betrouwbare informatie. Voorbeelden van betrouwbare websites zijn:

- ✓ www.nix18.nl
- ✓ www.voedingscentrum.nl
- ✓ www.rokeninfo.nl
- ✓ www.sense.info/nl
- ✓ www.snelbeterinjevel.nl
- ✓ www.jouwggd.nl

Met de unieke inlogcode kunnen leerlingen hun persoonlijke gezondheidsprofiel en voorlichting op maat op een later tijdstip nogmaals bekijken.

Deelname

School, ouders/verzorgers en leerlingen krijgen enkele weken voor het onderzoek alle benodigde informatie over het onderzoek. De deelname aan het onderzoek is vrijwillig. De antwoorden van de leerlingen worden strikt vertrouwelijk behandeld en verwerkt.

Schoolprofiel

Nadat de gegevens zijn verwerkt en geanalyseerd ontvangt de school van de GGD een rapportage (schoolprofiel). Met deze rapportage krijgt de school een indruk van de leefstijl en gezondheid van de leerlingen en de factoren die daarop van invloed zijn, maar ook een indruk van hoe de leerlingen de sfeer op school ervaren. De school is eigenaar van de schoolrapportage en bepaalt zelf wie de gegevens mag inzien. Het schoolprofiel verschijnt nog vóór de zomervakantie van 2020. Op school kan vervolgens een terugkoppelingsgesprek plaatsvinden, waarin het schoolprofiel wordt besproken. Voor dit gesprek wordt ook de jeugdverpleegkundige uitgenodigd.

Onderzoek van Jeugd en Gezin

Ook Jeugd en Gezin neemt op school vragenlijsten af, als voorbereiding op het contactmoment met de leerlingen. De Gezondheidsmonitor Jeugd van de GGD staat hier los van. De GGD stemt met de school en Jeugd en Gezin de planning van het onderzoek zo goed mogelijk af.

Onderzoek van het Trimbos Instituut

Het Trimbos Instituut voert gelijktijdig met de Gezondheidsmonitor Jeugd het zogenaamde 'Peilstationsonderzoek' uit op de scholen, genaamd PEIL.

PEIL geeft een verdiepend inzicht in het alcohol-, tabaks- en drugsgebruik onder leerlingen.

In onze regio heeft het Trimbos Instituut zes scholen geselecteerd voor deelname aan dit onderzoek, waarvan er in ieder geval drie moeten deelnemen. De GGD benadert deze scholen om 3 tot 5 klassen (selectie uit alle leerjaren) mee te laten doen aan PEIL.

De leerlingen uit deze klassen worden dan uitgesloten van deelname aan de Gezondheidsmonitor Jeugd. De GGD voert de werving voor het Trimbos uit, zodat scholen niet twee keer benaderd én leerlingen niet dubbel belast worden met onderzoek.

Organisatie

In de regio Gooi en Vechtstreek is GGD Gooi en Vechtstreek verantwoordelijk voor de uitvoering van de Gezondheidsmonitor Jeugd. De algemene projectleiding ligt bij Manita van Acker, epidemioloog en Irma Laméris, adviseur gezondheidsbevordering.

Meer informatie over de Gezondheidsmonitor Jeugd

Manita van Acker, epidemioloog, (035) 692 62 16, m.vanacker@ggdgv.nl.

Over de Gezondheidsmonitor Jeugd 2019 is een korte informatieve [animatiefilm](#) gemaakt.